

ZWIĄZEK LITERATÓW
P O L S K I C H
ODDZIAŁ W ZIELONEJ GÓRZE

Zielona Góra, 21 marca 2023 r.

Rada Miejska Koźuchowa

ul. Rynek 1a

67-120 Koźuchów

Urząd Miejski w Koźuchowie
Kancelaria Ogólna

wpłynęło

21 MAR. 2023

39/14

ilość załączników

podpis 5/4

P E T Y C J A

Szanowna Rado!

Zwracamy się z uprzejmą prośbą o nadanie w Koźuchowie ulicy lub instytucji kultury, ewentualnie ufundowanie pamiątkowej tablicy na runku, imienia Andrzeja Krzysztofa Waśkiewicza, byłego mieszkańca Miasta, znanego w kraju poety, krytyka literackiego, redaktora i edytora. Jego imię upamiętniałoby tego Wielkiego Człowieka, jego zasługi na polu literatury polskiej, zwłaszcza jego szeroką działalność popularyzatorską, krytycznoliteracką i historycznoliteracką oraz bogatą twórczość liryczną, redakcyjną i dziennikarską.

Andrzej K. Waśkiewicz urodził się w 1941 r. w Warszawie, po stracie ojca w czasie drugiej wojny, jako dziecko wraz z matką przeniósł się z Polski centralnej na Ziemię Lubuską w 1946 r. W naszym województwie mieszkał kolejno w Lubsku (1946-49) i Starym Zagórzcu (1949-52), gdzie uczęszczał do szkoły podstawowej w Dychowie. Jednak najdłużej mieszkał w Koźuchowie przy ul. Rynek 4 w latach 1952-1961, a następnie w Zielonej Górze (1961-79), skąd przeniósł się na stałe do Gdańska i pozostał tam do śmierci w 2012 r., gdzie również został pochowany.

W okresie zamieszkania w Koźuchowie, gdzie mieszkał z matką, uczył się w technikum rolniczym w Szprotawie (1955-60), a następnie podjął studia w Poznaniu. W okresie jego zamieszkania w Koźuchowie rozpoczęła się jego kariera literacka, debiut prasowy, powstawały pierwsze utwory poetyckie, szkice i artykuły krytyczne o współczesnej literaturze polskiej i regionalnej, publikowane następnie w prasie ogólnopolskiej oraz nastąpił udział w pierwszych konkursach literackich w kraju, które zaowocowały licznymi sukcesami. Waśkiewicz był pierwszym na Ziemi Lubuskiej miejscowym krytykiem literackim i badaczem historii literatury regionu, napisał też pierwszy informator bio-bibliograficzny pt. *Lubuskie środowisko literackie* w 1970 r. i zredagował pierwszy lubuski almanach młodych

w 1976 r. Jest autorem ponad 40 książek, w tym 20 szkiców monograficznych i redaktorem 13 ogólnopolskich i regionalnych opracowań, antologii, almanachów i leksykonów.

Dobłą okazją do uczczenia pamięci Pisarza byłby koniec listopada, gdyż co roku w ostatni piątek listopada odbywa się w Muzeum Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze organizowana przez nasz oddział Gala Literacka wręczenia Nagrody Literackiej im. A. K. Wańkiewicza, na której bywa obecna wdowa po pisarzu, redaktor Anna Sobeca. Uczczenie pamięci Pisarza proponujemy w połączeniu z organizacją wieczoru poświęconego Jego osobie, w trakcie którego byłaby możliwa projekcja filmów dokumentalnych o Wańkiewiczu z 2012 i 2019 r. oraz promocją książek mu poświęconych. Wieczór mógłby się odbyć w Centrum Kultury „Zamek” w Kozuchowie. Niniejszy projekt zapoczątkowany w 2020 r. zyskał akceptację Pana Burmistrza Pawła Jagaska, Pana Przewodniczącego Rady Miasta Ireneusza Drzewieckiego i Pani Dyrektora CK Zamek Anny Kulczyckiej.

W celu przypomnienia osoby śp. A. K. Wańkiewicza dołączam do pisma obszerny biogram artystyczny pisarza z wyszczególnieniem jego dokonań artystycznych, szeregu publikacji oraz zasług i osiągnięć na polu edytorskim, kulturalnym i literackim.

Bardzo uprzejmie prosimy Państwa o przychylnę rozpatrzenie niniejszej prośby dotyczącej nadania imienia naszego Kolegi Andrzeja K. Wańkiewicza. Na marginesie dodamy, że z inicjatywy naszego Oddziału w 2020 r. Miasto Zielona Góra ufundowało dwie tablice upamiętniające zielonogórskich pisarzy — dr. Michała Kaziowa i Janusza Koniusza, a w br. także tablica Mieczysława Warszawskiego na elewacji Wiejskiego Domu Kultury w Nietkowie. Wcześniej z naszej inicjatywy upamiętniono osoby Eugeniusza Paukszty w Kargowej i Liniach oraz dr. Wiesława Sautera w Nowej Soli. Ponadto upamiętniono innych członków Oddziału ZLP: Papisę w Żaganii i Włodzimierza Korsaka w Ochli oraz Irenę Dowgielewicz, Zdzisława Morawskiego, Kazimierza Furmana i Jana Grossa, a także Papisę i W. Korsaka w Gorzowie Wlkp.

Upamiętnienie osoby A. K. Wańkiewicza byłoby zatem kolejnym niezwykle ważnym i szlachetnym czynnikiem kulturotwórczym i pokoleniowym pomostem w naszym lubuskim regionie.

Z wyrazami szacunku

w imieniu Zarządu Oddziału ZLP

ZWIĄZEK LITERATÓW POLSKICH
Zarząd Oddziału
al. Wojska Polskiego 9
65-077 ZIELONA GÓRA

PREZES
Zarządu Oddziału ZLP
w Zielonej Górze
dr Robert Rudiak

BIOGRAM PISARZA

Andrzej Krzysztof WAŚKIEWICZ urodził się 22 czerwca 1941 r. w Warszawie. Poeta, prozaik, krytyk i historyk literatury, publicysta, edytor, autor baśni i słuchowisk radiowych. Ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Debiutował wierszem w 1961 r. w „Zarzewiu”, a jako krytyk literacki we „Współczesności” od 1962 r. Jest autorem programu poezji formalistycznej.

Pracował jako bibliotekarz, dziennikarz i publicysta: w oddziale zielonogórskim „Gazety Chłopskiej” oraz w „Nadodrze”. Był redaktorem Młodzieżowej Agencji Wydawniczej w Warszawie i członkiem kolegium redakcyjnego: „Młodej Sztuki” i „Orientacji” oraz zastępcą redaktora naczelnego „Integracji”. Publikował w prasie ogólnopolskiej, m.in. „Twórczości”, „Poezji”, „Życiu Literackim”, „Kulturze”, „Tygodniku Kulturalnym”, „Nowych Książkach”, „Literaturze” i w dziennikach oraz czasopismach: „Głosie Wybrzeża”, „Gazecie Gdańskiej”, „Gazecie Nowej”, „Komunikatach Nadodrzańskich”, „Pionie” i „Pro Libris”. Był członkiem zespołu redakcyjnego kwartalnika „Punkt”, redaktorem naczelnym „Gdańskiego Rocznika Kulturalnego” i pisma „Autograf”.

Otrzymał wiele nagród i wyróżnień w konkursach poetyckich a także m. in. Nagrodę „Współczesności” (1962), Lubuską Nagrodę Kulturalną (1978), Nagrodę redakcji 'Faktów", Nagrodę "Pióra" w Konkursie „Czerwonej Róży", Nagrodę Artystyczną Gdańskiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuki (1988 i 1994), Nagrodę Miasta Gdańska (1995) i trzykrotnie Nagrodę Kulturalną Prezydenta Miasta Gdańska (2006, 2008, 2011), Nagrodę im. Jarosława Iwaszkiewicza (2007), nagrodę Międzynarodowego Festiwalu Poetyckiego w Poznaniu, Nagrodę im. Ryszarda Milczewskiego-Bruno, Nagrodę im. Klemensa Janickiego, nagrodę Międzynarodowego Dnia Poezji 2006. Wyróżniony m.in. odznaką Zasłużony Działacz Kultury (1973), Złotą Odznaką Janka Krasickiego (1978), Złotą Odznaką (1978) i Honorową Odznaką (1982) SZSP, medalami Zasłużony dla Studenckiego Ruchu Dziennikarskiego (1975) i Zasłużony dla Kultury Studenckiej (1978). Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1984), odznaką honorową Za Zasługi dla Rozwoju Województwa Zielonogórskiego (1987), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2002) i srebrnym medalem Zasłużony Kulturze „Gloria Artis” (2009).

Należał do Orientacji Poetyckiej „Hybrydy” w Warszawie, Klubu Literackiego LTK w Zielonej Górze, którego był prezesem. Należał do sekcji polskiej Association Internationale des Critiques Litteraires. Był członkiem Związku Literatów Polskich od 1968 r., wieloletnim przewodniczącym Komisji Kwalifikacyjnej ZLP i wiceprezesem Zarządu Głównego ZLP (2011-2012).

Mieszkał w powiecie grójeckim i w Łodzi do 1945 r., a następnie w Lubsku (1946-1949), Starym Zagórze (1949-1952) i Kożuchowie (1952-1961). W latach 1961-1979 mieszkał w Zielonej Górze, a od 1979 r. w Gdańsku.

Zmarł 11 lipca 2012 w Gdańsku, pochowany na gdańskim Cmentarzu Łostowickim.

W 2012 r. zrealizowano film dokumentalny o pisarzu z jego udziałem „Miejsca opuszczone” w reżyserii Joanny Dzienis, opowiadający o jego życiu i związkach z regionem lubuskim. Jego imieniem w 2014 r. nazwano Lubuską Nagrodę Literacką ZLP, a GTPS organizuje od 2014 r. Konkurs o Nagrodę A.K. Waśkiewicza w Gdańsku fundowaną przez marszałka województwa pomorskiego.

Ukazały się także książki o A.K. Waśkiewiczu w opracowaniu Eugeniusza Kurzawy *Andrzej K. Waśkiewicz — Miejsca opuszczone* (2012), Anny Sobeckiej *Andrzej. Waśkiewicz we wspomnieniach* (2017) i Piotra Smolińskiego *Relacje: Warszawa-Zielona Góra, Gdańsk. Leszin-Waśkiewicz* (2018) oraz praca zbiorowa: *Andrzej K. Waśkiewicz - Miejsca odwiedzone* (2015).

W 2019 r. z inicjatywy zielonogórskiego oddziału ZLP zrealizowano film dokumentalny „Andrzej Krzysztof Waśkiewicz. To, co zostaje” autorstwa dr. Roberta Rudiaka oraz wydano obszerny zeszyt biobibliograficzny opracowany przez Annę Sobecką pt. „Andrzej K. Waśkiewicz”, wydany przez oddział ZLP w Zielonej Górze.

Autor wydał następujące książki:

zbiory wierszy:

- Wstępowanie (1963),
- Strefa pamięci (1965),
- Dziedzictwo (1966),
- Przestrzeń po człowieku (1967),
- Próba uzasadnienia (1970),
- Zapis z nieobecności (1971),
- Tożsamość (1973),
- Bezsenna jawa (1977),
- Bezimienna nadzieja (1980),
- Mirbad 7. (1991),
- Suwerenne państwo obłoków (1994),
- W granicach doświadczenia (1994),
- W odwróconej przepaści (1996),
- Widmowe światło wspólnoty. Wiersze 1962-2001 (2001),
- Sekwencje i inne doświadczenia dawne i nowe (2005),
- Sny, doświadczenia, epifanie (2006),

szkice krytycznoliterackie:

- Świadomość pokolenia (1968),
- Rygor i marzenie. Szkice o poetach trzech awangard (1973),
- O poezji Juliana Przybosia (1977),
- Formy obecności „nieobecnego pokolenia” (1978),
- Modele i formuła. Szkice o młodej poezji lat sześćdziesiątych (1978),
- Studenckie grupy i kluby poetyckie Wiersze, manifesty, samookreślenia (1979),
- Ósma dekada - o świadomości poetyckiej „nowych roczników” (1982),
- W kręgu „Zwrotnicy”. Studia i szkice z dziejów krakowskiej Awangardy (1983),
- Ruch literacki młodych - instytucje i struktura (1985),
- Julian Przyboś i awangarda krakowska (1990),
- Krzysztof Kamil Baczyński i poezja pokolenia wojennego (1990),
- Józef Czechowicz (1991),
- Miron Białoszewski - poezja, proza (1991),
- Poezja Władysława Broniewskiego (1996),
- Krzysztof Kamil Baczyński - poezje, historia, los (1994),
- Twórczość Mirona Białoszewskiego (1994),
- Fenomen gdański. Pięć szkiców o instytucjach młodej literatury lat siedemdziesiątych (2002),

- W kręgu futuryzmu i awangardy. Studia i szkice (2003),
- Historia, poezja, los. O nowej poezji polskiej (2005),
- Poezja wciąż dwudziestego wieku (2008).

Wydął ponadto poematy:

- Młot (1996),
- Miasto (notatki) (1998),
- Morena, zima (2002),
- Horyzont zdarzeń (1999),

powieść:

- Dom z płaskim dachem (1966),

baśnie i legendy:

- O skarbach w bytomskim zamku oraz inne podania i baśnie lubuskie (1987)

i był autorem słuchowisk radiowych:

- Moralitet o powrocie (1966),
- Ziemia (1966),
- Ciemność (1967),
- Którego nie ma (1972).

Był redaktorem i współredaktorem:

- Dojrzewanie. Sylwetki zasłużonych działaczy ruchu ludowego Ziemi Lubuskiej (1965),
- Lubuskie środowisko literackie (1970),
- Czasopisma studenckie w Polsce 1945-1970 (1970),
- Tak-nie (1971),
- Generacje (serie: I-V, 1971-1975),
- Zielone krajobrazy. Antologia prozy pisarzy Ziemi Lubuskiej (1975),
- Czasopisma studenckie w Polsce 1971-1975 (1975),
- Moment wejścia. Antologia młodej poezji Ziemi Lubuskiej (1976),
- O sztukę czasu, w którym żyjemy (1976),
- Głosy. Almanach młodej bydgoskiej literatury i plastyki (1979),
- Reportaże z Nadodrza (1980),
- Debiuty poetyckie (1973-1985)
- Pokolenie, które wstępuje (serie: I-XI latach 1976-1989).